

RAINER MARIA RILKE ΑΛΚΗΣΤΙΣ

Rainer Maria RILKE, «Άλκηστις» [1907], μετ. Α. Δικταίος, 1987, [Απόσπασμα]

Και τον λιγνό Θεό τότε μονάχα αναγνώρισαν,
κι όπως εκεί στεκότανε, γεμάτος
εσώτερην αποστολή κι ανήλεος, — ω, το ξέραν
σχεδόν. Κι όμως, όταν ειπώθη, πιο πολύ ήταν
απ' την κάθε τους γνώση, ακατανόητο εντελώς.
Ο Άδμητος πρέπει να πεθάνει. Πότε; Τώρα.

Μα αυτός του φόβου του το τσόφλι σπάζει
σε κομμάτια κι απλώνει έξωδέ του
τα χέρια του, με τον Θεό να διαπραγματευτεί.
Για χρόνια, για έναν χρόνο
νιότης ακόμη, για μήνες, για εβδομάδες,
για μια δυο μέρες, όχι μέρες, νύχτες,
για μια μονάχα, για μια νύχτα, γι' αυτή μόνο:
για τούτη δω. Αρνιέται ο Θεός κι εκείνος
κραυγάζει και φωνάζει και δεν το υποφέρει
κι όπως, σαν τον γεννούσε η μάνα του, φωνάζει.

Και μια γυναίκα γριά κοντά του πήγε
κι ο κύρης του ήρθε, ο γέρος του πατέρας,
και στάθηκαν κι οι δυο, γέροι και γερασμένοι
κι αμήχανοι, πλάι στον κραυγάζοντα, που ξάφνου,
όπως ποτέ τόσο κοντά τους κοίταξε, και τις κραυγές του
σταμάτησε, ξεροκατάπιε κι είπε:
Πατέρα,
πολύ, λοιπόν, για σε, σημαίνει τούτο
το απομεινάρι, αυτό το κατακάδι,
που δε μπορείς να καταπιείς; Πήγαινε, ξέρασέ το.
Κι εσύ, η γερόντισσα εσύ,
δέσποινα,
τί δουλειά 'χεις ακόμη εδώ, λοιπόν; Έχεις γεννήσει.
Και κρατά και τους δυο μονοχεριάς,
σα ζώα δυσίας.

Έμεινε πίσω, κι αυτή που 'ρθε, ήταν εκείνη,
κάπως μικρότερη σχεδόν απ' όσο
τη γνώριζε, κι ελαφρά και λυπημένη
μέσα στ' ωχρόχροο νυφικό της.

Μα ενώ αυτός περιμένει, μιλεί εκείνη·
όχι σ' αυτόν. Μιλεί στον Θεό κι ο Θεός την αγρικά
κι όλοι, εκεί, την ακούν, σαν μέσα από τον Θεό:

Κανένας δε μπορεί τη δέση του να πάρει. Εγώ μονάχα.
Εγώ, ο αντικαταστάτης του. Γιατί κανένας
δεν είναι, τελικά, ως εγώ. Και τί απομένει,
λοιπόν, απ' ό,τι εδώ 'μουν; Μόνο ο θάνατός μου.

Κι όπως της φουσκοθαλασσίας ο αγέρας, ξαφνικά που αλλάζει,
πάει ο Θεός σ' αυτήν, όπως σε πεθαμένη,
και θρέθηκε, με μιας, μακριά απ' τον σύζυγό της

Μα, για μια φορά ακόμη,
το πρόσωπο του κοριτσιού είδε, που στρεφόταν,
μ' ένα χαμόγελο, φωτεινό, καθώς ελπίδα,
που ήταν σχεδόν μια υπόσχεση: μεγαλωμένη,
καθώς απ' τον βαθύ θάνατο γύριζε πίσω
σ' αυτόν, τον ζώντα —

Κι όπως στα γόνατα ήτανε πεσμένος,
το πρόσωπο με τις παλάμες του έκλεισε, για να μη βλέπει
τίποτα πια, μετά από κείνο το χαμόγελό της.

*Άρης Δικταίος. 1987. Έκλογή από το ποιητικό έργο
του Rainer Maria Rilke. 2η έκδ. Αθήνα: Ζαχαρόπουλος.*

ΑΣΚΗΣΗ

Ποιος είναι ο χρόνος της ιστορίας, στον οποίο εκτυλίσσονται τα δρώμενα σε αυτό το ποίημα; Σε τι διαφέρει από τα προηγούμενα ποιήματα το ποίημα του Ρίλκε; Πώς παρουσιάζεται εδώ ο Άδμητος και πώς η Άλκηστη; Βρείτε και υπογραμμίστε τις σχετικές λέξεις και φράσεις.